

INFORME DA DIRECCIÓN XERAL DO PATRIMONIO CULTURAL RELATIVO Á MODIFICACIÓN PUNTUAL Nº 3 DO PROXECTO DE ORDENACIÓN DO MEDIO RURAL DO CONCELLO DE MONDARIZ BALNEARIO (PONTEVEDRA)

Documento: Modificación Puntual nº 3 do Proxecto de Ordenación do Medio Rural Concello de Mondariz Balneario.
Documento para aprobación provisional. Febreiro 2018
Ámbito: Concello de Mondariz Balneario
Autor: Calixto Escariz SLU
Promotor: Concello de Mondariz Balneario
Expediente: 2016/979

ANTECEDENTES

O 24.09.2014 a Subdirección Xeral de Protección do Patrimonio Cultural emitiu as observacións e suxestións á “Modificación puntual do POMR do Concello de Mondariz- Balneario nos xardíns do Gran Hotel” (n/exp. 2014/808) dentro da fase de consultas do procedemento de avaliación ambiental estratéxica (en diante AAE), solicitado polo Subdirector Xeral de Avaliación Ambiental o 19.08.2014.

O 19.10.2015 a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural (en diante DXPC) emitiu as observacións e suxestións á “Modificación puntual do proxecto de ordenación do medio rural” dentro da fase de consultas do procedemento de AAE, solicitado polo Subdirector Xeral de Avaliación Ambiental o 15.09.2015.

O 26.01.2016 o Concello de Mondariz Balneario solicitoulle á Xefatura Territorial de Pontevedra, información actualizada dos elementos etnográficos, arquitectónicos e arqueolóxicos, así coma daqueles que especificamente se teñan declarado como BIC, dos que se teña constancia dentro do termo municipal.

O 27.04.2016 o Subdirector Xeral de Avaliación Ambiental solicitou as observacións e suxestións sobre a “Modificación puntual nº 3 do plan de ordenación do medio rural do concello de Mondariz Balneario” dentro da fase de consultas do procedemento de AAE simplificada. Na solicitude consta que *“A proposta do planeamento que se comeza a tramitar é moi similar á da Modificación puntual do proxecto de ordenación do medio rural (expediente 2015AAE1811), que foi informada pola Dirección Xeral do Patrimonio Cultural o 19.10.2015 no trámite de consultas previas do procedemento de avaliación ambiental estratéxica. Sendo así, solicítolle que nos traslade as observacións e suxestións que no ámbito das súas competencias e intereses estime convenientes en relación ao planeamento que se inicia.”*

O 31.05.2016 a DXPC emitiu o informe de observacións e suxestións ao dito documento. Para valorar a incidencia da proposta sobre os bens do patrimonio cultural, adoptáronse *os criterios dos informes emitidos pola DXPC o 24.09.2014 e o 19.10.2015, en relación cos documentos presentados no seu momento, e que pretendían uns obxectivos moi similares aos que se expoñen neste borrador. Débense interpretar estas observacións e suxestións como unha reiteración das feitas no seu momento e na mesma liña dos anteditos informes.*

O 25.01.2017 foi aprobado inicialmente polo Pleno do concello a Modificación Puntual nº 3 do Plan de Ordenación do Medio Rural do concello de Mondariz Balneario.

O 15.02.2017 tivo entrada no Rexistro do Edificio administrativo da Xunta de Galicia en Pontevedra a solicitude de informe sectorial en materia de patrimonio cultural ao documento de *Modificación Puntual nº 3 do Proxecto de Ordenación do Medio Rural Concello de Mondariz Balneario. Documento para aprobación inicial. Decembro 2016* en virtude do establecido no artigo 60.7 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.

O 01.06.2017 a DXPC emitiu un informe desfavorable ao dito documento.

O 21.06.2017 tivo entrada no Rexistro Xeral da Xunta de Galicia un oficio do Servizo de Urbanismo de Pontevedra no que se solicita o informe sectorial en materia de patrimonio cultural ao documento de *Modificación Puntual nº 3 do Proxecto de Ordenación do Medio Rural Concello de Mondariz Balneario. Documento para aprobación provisional. Febreiro 2018*, composto polos seguintes documentos:

- Tomo I. Memoria informativa
- Tomo II. Memoria xustificativa e de ordenación.
- Anexo Catálogo
- Contestación ao informe de patrimonio

O 14.05.2018 foi emitido informe ao dito documento, polo Servizo de Planeamento e Inventarío.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS

O planeamento vixente no Concello de Mondariz - Balneario é o Proxecto de ordenación do medio rural (en diante POMR), aprobado definitivamente o 17.01.2001. O dito POMR sufriu dúas modificacións puntuais, aprobadas definitivamente o 14.03.2002 e o 18.05.2005 respectivamente.

É de aplicación o disposto nas seguintes disposicións normativas:

- Lei 16/1985, do 30 de outubro, do patrimonio histórico español.
- Resolución do 14 de maio de 1991 da Consellería de Ordenación do Territorio e Obras Públicas, pola que se aproban as normas complementarias e subsidiarias de planeamento da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra.
- Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na CCAA de Galicia
- Lei 5/2006, do 30 de xuño, para a protección, conservación e mellora dos ríos galegos
- Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia.
- Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban definitivamente as directrices de ordenación do territorio.
- Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental
- Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia
- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia
- Decreto 143/2016, do 22 de setembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia

INFORME

O presente informe emítese en virtude do establecido polo artigo 34 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia (en diante LPCG), que establece que todos os plans, programas e proxectos relativos a ámbitos como a paisaxe, o desenvolvemento rural ou as infraestruturas ou calquera outro que poida supoñer unha afección ao patrimonio cultural de Galicia pola súa incidencia sobre o territorio, deberán ser sometidos ao informe da consellaría competente en materia de patrimonio cultural, que establecerá as medidas protectoras, correctoras e compensatorias que considere necesarias para a salvagarda do patrimonio cultural afectado, sen prexuízo das súas competencias para a posterior autorización das intervencións que puideren derivar dos documentos en trámite.

A determinación 9.3 das Directrices de Ordenación do Territorio (en diante DOT) establece que *“Calquera actuación sobre o territorio debe atender á súa compatibilidade cos bens do patrimonio cultural que se vexan afectados, o que require a súa identificación, o recoñecemento das súas características e das súas relacións co territorio e a análise das posibilidades de integralos como un elemento máis da actuación.*

Os traballos de análise referidos incorporarán unha prospección, entendida como a exploración e recoñecemento sistemático do ámbito de estudo, para a detección de elementos do patrimonio cultural non identificados no inventario de patrimonio cultural de Galicia, con especial incidencia sobre o patrimonio etnográfico e arqueolóxico.”

A redacción do presente informe, ten como base e guía o emitido pola DXPC o 01.06.2017, e limitase á comprobación, na documentación agora remitida, da inclusión das consideracións recollidas respecto do patrimonio cultural no contido daquel, do que se segue a súa estrutura, no epígrafe referido ás Medidas protectoras e correctoras, para a emisión do presente.

3. Medidas protectoras e correctoras

3.1. Dende o punto de vista do patrimonio arquitectónico e etnográfico

1. Referente á revisión do catálogo.

- 1.1. No documento de *Contestación ao informe de patrimonio*, indícase que se está a tramitar un documento específico de revisión do catálogo do POMR.

O 07.03.2017 tivo entrada no Rexistro do edificio administrativo da Xunta de Galicia en Pontevedra a solicitude de informe sectorial en materia de patrimonio cultural ao documento *Catálogo do patrimonio cultural do concello de Mondariz Balneario. Proposta de actualización.*

Dáse cumprimento ao requirido no anterior informe da DXPC do 01.06.2017, coa proposta dunha actualización do Catálogo do POMR.

- 1.2. Canto aos bens incluídos no apartado 5.2.1 do Tomo I da Memoria Informativa (cuxa relación debería figurar no novo Anexo do Catálogo de Bens Protexidos) xustifícase que se introduciron as modificacións contempladas no documento de revisión de Catálogo no documento da Modificación Puntual Nº 3 do Proxecto de Ordenación do Medio Rural do Concello de Mondariz-Balneario con respecto dos bens afectados directamente ou no seu contorno de protección por dita Modificación Puntual, seguindo a nomenclatura de dito documento e incorporándose na Memoria Informativa a relación de bens catalogados, así como o catálogo anexo e o plano de situación dos mesmos.

2. Neste punto indicábase que deberían incluírse no Catálogo os hórreos e cruces no núcleo de San Pedro (identificándoos, indicando si teñen a consideración de BIC ou de bens catalogados). Dáse cumprimento, incluíndoos no catálogo da MP nº 3. Tamén se inclúen outros bens existentes neste núcleo con valemto cultural.
3. Xustifícase que no do documento de revisión do Catálogo do POMR do Concello de Mondariz-Balneario inclúese unha ficha individualizada por cada ben co contido esixido no art. 81.3 da LSG que se introducen no documento da MP Nº3 do POMR dos bens afectados directamente ou no seu contorno de protección por dita MP.
4. A delimitación dos bens catalogados deberá ter en conta que estes están constituídos tanto polo propio ben como por aqueles elementos sen os que o ben quedaría descontextualizado, polo que con carácter xeral, deberá recollese e protexerse tamén a parcela que os contén e elementos que lle sexan propios. Cúmrese.
5. No documento de *Contestación ao informe de patrimonio*, procedeuse á debida identificación cartográfica de todos os elementos protexidos na actualidade e incorporados ao documento de revisión do Catálogo, achegándose ao presente documento a identificación dos elementos situados no ámbito da MP e aqueles respecto dos que se poida ver afectado o seu contorno de protección.
6. As intervencións autorizadas, niveis de protección, obras permitidas en cada ben, tipos de obras e criterios de intervención correspondentes a cada ben catalogado ubicado no ámbito da MP (ao igual que con respecto dos restantes bens incluídos no documento de revisión do Catálogo), teñen sido articuladas seguindo as previsións do art. 40 e seguintes da Lei 5/2016, do 4 de maio, do Patrimonio Cultural de Galicia; dando resposta ao indicado no anterior informe da DXPC.
7. Canto á ficha da Escola Fogar Divino Maestro (A_024), atendeuse ao indicado no anterior informe da DXPC.
8. Canto á ficha do Gran Hotel e ou seu xardín (A_000), atendeuse ao indicado no anterior informe da DXPC.
9. Canto á Ordenanza en materia de cuberta e carpinterías, modificouse a redacción do parágrafo segundo do apartado 1.4.1 da Ordenanza en materia de cuberta e carpintarías, para adecualo ao establecido no Informe da DXPC.
10. Canto aos peches de parcela, adecouose o apartado 1.5.3 da Ordenanza de peches de parcelas ao indicado no Informe da DXPC.
11. No tocante á introdución de novos usos, incluíuse na regulación a este respecto, que a Consellería de Cultura poderá limitar aqueles usos que, aínda que estean entre os permitidos pola ordenanza, non sexan compatibles coa protección do elemento e co mantemento dos seus valores.
12. O indicado no anterior informe da DXPC relativo ás condicións de ocupación, volume e forma da edificación establecidas nas respectivas ordenanzas que poderán limitarse sobre os bens catalogados, recóllese no apartado 4. Condicións de uso da Ordenanza 1. Edificacións protexidas; no apartado 4. Condicións de uso da "Ordenanza 2. Contornos de edificacións protexidas; no apartado 5. Condicións de uso da Ordenanza 7. Hoteles; no apartado 5. Condicións de uso da Ordenanza 8. Docente; e no apartado 4 da Ordenanza 6.5 Equipamento cultural museo da auga.
13. Con respecto á ampliación ou transición entre os núcleos de San Pedro e Escobeiro, incluíronse no documento de revisión do Catálogo os bens de patrimonio cultural existentes na zona de ampliación ou transición entre os núcleos de San Pedro e Escobeiro, establecéndose ordenanzas de aplicación, medidas de protección e determinación dos contornos de protección, que se inclúen no catálogo anexo da documentación da MP nº 3.
14. En relación ás autorización previas da consellería competente en materia de patrimonio cultural, inclúense no penúltimo parágrafo do apartado 4. Condicións de uso da Ordenanza 1. Edificacións protexidas; no apartado 4. Condicións de uso da Ordenanza 2. Contornos de edificacións protexidas; no apartado 5. Condicións de uso da Ordenanza 7. Hoteles; no apartado 5. Condicións de uso da Ordenanza 8. Docente; no apartado 4 da Ordenanza 6.5 Equipamento cultural museo da auga; no apartado 1.4 da Ordenanza en materia de cubertas e carpintarías; e no apartado 1.5.3 da Ordenanza de peches de parcelas.

3.2. Dende o punto de vista do patrimonio arqueolóxico

Dende o punto de vista arqueolóxico, non era preciso establecer ningunha medida protectora ou correctora.

CONCLUSIÓNS

En consecuencia e por todo o antedito a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, dentro do ámbito das súas competencias emite, respecto ao documento *Modificación Puntual nº 3 do Proxecto de Ordenación do Medio Rural Concello de Mondariz Balneario. Documento para aprobación provisional. Febreiro 2018*, un informe favorable.

Santiago de Compostela, 15 de maio de 2018

A directora xeral do Patrimonio Cultural

P.S. (Resolución do 9 de maio de 2018)

O secretario xeral técnico da Consellería de Cultura,
Educación e Ordenación Universitaria

Jesús Oitavén Barcala